

1. ОСОБЛИВОСТІ ФУНКЦІОНУВАННЯ СИСТЕМ ЗАХИСТУ НАСЕЛЕННЯ ВІД НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЙ ТА НЕБЕЗПЕЧНИХ ПОДІЙ

Для успішної боротьби з природними і техногенними катастрофами потрібна цілеспрямована державна політика та створення основного інструменту її реалізації – системи з протидії надзвичайним ситуаціям.

Правова держава не може існувати без правової культури, досконалого механізму застосування законодавства у будь-якій сфері суспільного життя. Безпека життєдіяльності не є винятком.

2 жовтня 2012 року Верховною Радою України був прийнятий, а з 1 липня 2013 року набув чинності, Кодекс цивільного захисту України. На сьогодні це єдиний законодавчий акт нормативно-правового забезпечення цивільного захисту та один із основних законодавчих актів, що визначає державну політику у сфері цивільного захисту.

На сучасному етапі основною метою державної політики у сфері цивільного захисту є забезпечення гарантованого рівня безпеки особистості, суспільства і держави в межах науково - обґрунтованих критеріїв прийнятого ризику.

Державна політика у будь якої сфері суспільного життя визначається Конституцією України та іншими законодавчими актами.

Основоположні складові державної політики у сфері цивільного захисту такі:

1. Держава, відповідно до статті 16 Конституції України, визначає своїм обов'язком забезпечення екологічної безпеки і підтримання екологічної рівноваги на території України (природна і техногенна безпека є компонентами екологічної безпеки).

2. Виходячи з цього, держава визначила, що цивільний захист є однією із її функцій (тобто цивільний захист відповідно до статті 5 Кодексу цивільного захисту України – це функція держави).

3. З метою реалізації заходів державної політики у сфері цивільного захисту та заходів цивільного захисту держава створює Єдину державну систему цивільного захисту (стаття 8 Кодексу цивільного захисту).

4. Для координації діяльності та безпосереднього керівництва функціонуванням Єдиної державної системи цивільного захисту держава створює та забезпечує функціонування організаційної структури з питань цивільного захисту, а саме – центрального органу виконавчої влади, який забезпечує формування та реалізує державну політику у сфері цивільного захисту.

5. Держава встановлює, що запобігання виникненню надзвичайних ситуацій та ефективна ліквідація їх наслідків є одним із основних пріоритетів у діяльності Кабінету Міністрів України, центральних і місцевих органів виконавчої влади.

б. Держава вважає за необхідне створення та функціонування спеціальних сил цивільного захисту, здійснення матеріальної та фінансової підтримки заходів цивільного захисту, державної допомоги постраждалим від надзвичайних ситуацій, здійснення підготовки кадрів у сфері цивільного захисту, створення відповідної законодавчої, іншої нормативно-правової бази та нормативних документів.

Реалізація державної політики у сфері цивільного захисту здійснюється на основі та через відповідні нормативно-правові акти, нормативні документи, виконання державних, регіональних, науково-технічних цільових програм, планів розвитку.

Грунтуючись на статтях 16 та 17 Конституції України, в статті 4 Кодексу цивільного захисту України визначено, що цивільний захист – це функція держави, спрямована на захист населення, територій, навколишнього природного середовища та майна від надзвичайних ситуацій шляхом запобігання таким ситуаціям, ліквідації їх наслідків і надання допомоги постраждалим у мирний час та в особистий період.

Визначення цивільного захисту функцією держави є основною складовою державної політики у сфері цивільного захисту населення України від надзвичайних ситуацій.

Для реалізації такої важливої функції як цивільний захист головною складовою державної політики у сфері цивільного захисту є створення і функціонування Єдиної державної системи цивільного захисту.

До введення Кодексу в дію в державі, де-юре, як підтвердження недосконалості законодавства у сфері цивільного захисту, паралельно функціонували три державні системи з протидії надзвичайним ситуаціям, а саме:

система цивільної оборони (створена на підставі Закону України "Про цивільну оборону України" у 1993 році);

єдина державна система запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру (створена на підставі Закону України "Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру у 2000 році);

єдина державна система цивільного захисту населення і територій (створена на підставі Закону України "Про правові засади цивільного захисту у 2004 році).

Це призводило до неузгодженості дій центральних і місцевих органів виконавчої влади у частині виконання покладених на них завдань та у цілому – до зниження ефективності роботи з реагування на надзвичайні ситуації.

Ситуація, яка склалася на законодавчому полі, вимагала невідкладного його удосконалення.

Виходячи з цього, завдяки прийнятому Кодексу цивільного захисту України стало можливим створення тільки єдиної системи з протидії надзвичайним ситуаціям, назва якої – Єдина державна система цивільного захисту.

Основною метою створення і функціонування Єдиної державної системи цивільного захисту є об'єднання дій центральної і місцевих органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ і організацій, підпорядкованих їм сил цивільного захисту для реалізації заходів державної політики у сфері цивільного захисту.

Діяльність Єдиної державної системи цивільного захисту визначена Положенням про Єдину державну систему цивільного захисту, затвердженим постановою Кабінету Міністрів України від 9 січня 2014 року №11.

Організаційно Єдина державна система цивільного захисту складається з постійно діючих функціональних і територіальних підсистем.

Функціональні підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту створюються 15 міністерствами та іншими центральними органами виконавчої влади у відповідних сферах суспільного життя. Положенням "Про Єдину державну систему цивільного захисту визначено створення 25 функціональних підсистем.

Територіальні підсистеми Єдиної державної системи цивільного захисту функціонують в Автономній Республіці Крим, областях, містах Києві і Севастополі.

Територіальні підсистеми складаються із ланок. Ланки територіальних підсистем створюються в районах Автономної Республіки Крим, районах областей та міських районах, в обласних центрах, містах обласного і районного значення.

Керування функціонуванням Єдиної державної системи цивільного захисту, її підсистем і ланок підсистем покладається на відповідних посадових осіб, зокрема:

керування Єдиною державною системою цивільного захисту – на Кабінет Міністрів;

керування функціональною підсистемою та її ланкою – на керівника органу, що створив таку підсистему, ланку;

керування територіальною підсистемою Автономної Республіки Крим – на Раду міністрів Автономної Республіки Крим;

керування іншими територіальними підсистемами та їх ланками покладають на посадових осіб, які очолюють органи, що створили такі підсистеми, ланки.

До введення Кодексу цивільного захисту України в державі де-юре існувало три державні системи з протидії надзвичайним ситуаціям. Проте практично, де-факто, в державі функціонувала одна державна система, яка здійснювала виконання заходів державної політики у сфері цивільного захисту, тому що складові цієї системи, зокрема: органи управління, сили цивільного захисту, оперативно-чергові (чергові) служби, підприємства, установи і організації, що здійснювали основні заходи цивільного захисту, (оповіщення, моніторинг ресурсного забезпечення, підготовки фахівців, навчання населення, тощо) одні й ті ж.

Із введенням у дію Кодексу цивільного захисту України та визначенням єдиної системи з протидії надзвичайним ситуаціям - Єдиної державної системи цивільного захисту - територіальна підсистема отримала додаткові повноваження та розвиток. Територіальні підсистеми є базовими об'єднаннями в ліквідації будь-яких надзвичайних ситуацій як за їх рівнем, так й за характером походження.

Виходячи з цього, територіальні складові системи цивільного захисту в державі функціонували та успішно виконували свої обов'язки починаючи з 1993 року, коли був прийнятий Верховною радою України закон України "Про цивільну оборону України". Протягом двадцятирічної діяльності територіальні підсистеми розвивалися, змінювалася їх структура, завдання і функції розширювались.

Облік надзвичайних ситуацій в Україні ведеться з 1997 року, за цей сімнадцятирічний період в Україні виникло 6012 надзвичайних ситуацій, з них: техногенного характеру – 3269, природного характеру - 2215, соціального характеру – 528. За рівнем надзвичайні ситуації розподілились: державного рівня – 110, регіонального – 419, місцевого – 2126 (табл. 1.1).

Ліквідація цих надзвичайних ситуацій була проведена системою з протидії надзвичайним ситуаціям, яка за різними законодавчими актами з питань цивільного захисту мала різну назву. Ліва частина цих надзвичайних ситуацій була ліквідована територіальними підсистемами у взаємодії з органами управління та силами міністерств, інших центральних органів виконавчої влади.

Аналіз діяльності Єдиної державної системи цивільного захисту за 2013 рік свідчить, що завдання, які визначені для неї Кодексом цивільного захисту України, в основному, виконуються.

Основні досягнення функціонування Єдиної державної системи цивільного захисту:

1. Головне – це уникнення дублювання і протиріч, які містилися у законодавстві в сфері цивільного захисту шляхом прийняття та введення в дію Кодексу цивільного захисту України.

2. З метою реалізації основних положень Кодексу цивільного захисту України протягом 2013 року розроблено, погоджено і підготовлено до прийняття понад 60 підзаконних нормативно-правових актів. Такої кількості нормативно-правових актів у сфері однієї галузі органи управління Єдиної державної системи цивільного захисту ще не опрацьовували.

3. Статистика виникнення надзвичайних ситуацій в Україні за останні чотири роки свідчить про зниження загальної кількості надзвичайних ситуацій. А в 2013 році у порівнянні з 2012 роком загальна кількість надзвичайних ситуацій зменшилася на 32,5%. Зареєстровано зниження кількості загиблих і постраждалих у НС на 16% та майже 1% відповідно.

Це свідчить про ефективність організаційних та практичних запобіжних заходів Єдиної державної системи цивільного захисту.

У цьому зв'язку варто відзначити позитивну та наполегливу роботу Державної служби України з надзвичайних ситуацій щодо впровадження на потенційно небезпечних об'єктах автоматизованих систем раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій техногенного характеру.

4. У 2013 році підвищилась ефективність роботи органів управління Єдиної державної системи цивільного захисту щодо організації заходів з реагування на надзвичайні ситуації та управління силами і засобами, що залучались до проведення аварійно-рятувальних та інших невідкладних робіт. Разом з тим, підвищилась ефективність дій за призначенням сил цивільного захисту і, в першу чергу, Оперативно-рятувальної служби цивільного захисту ДСНС України.

Зазначений висновок підтверджується такими даними. Протягом року в Україні виникло **143** надзвичайні ситуації з них: техногенного характеру – **75**, природного характеру – **56**, соціального характеру – **12**, які за обсягами заподіяних наслідків розподілились на: державного рівня – **1**, регіонального рівня – **11**, місцевого рівня – **58**, об'єктового рівня – **73**.

Усі надзвичайні ситуації були ліквідовані в максимально стислі строки, постраждалим був забезпечений соціальний захист.

Цьому сприяв більш принциповий підхід до проведення командно-штабних навчань з територіальними підсистемами Єдиної державної системи цивільного захисту, на яких основні зусилля зосереджувалися на навчанні посадових осіб органів управління, а саме на організації заходів реагування на надзвичайні ситуації, управлінні силами і засобами, оцінці обстановки та прийнятті обґрунтованих рішень.

У 2013 році проведено ряд показових навчань з Оперативно-рятувальною службою цивільного захисту та іншими аварійно-рятувальними службами та підрозділами медицини катастроф.

Значно підвищилась керівна роль Кабінету Міністрів України стосовно Єдиної державної системи цивільного захисту.

5. На підприємствах, в установах і організаціях різних сфер суспільного життя покращилась робота щодо реалізації заходів і запобігання надзвичайним ситуаціям, захисту населення і територій від них, здійснення заходів із соціального захисту постраждалих, навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях.

Проте поряд із основними досягненнями існує цілий ряд суттєвих проблем, які потребують невідкладного розв'язання.

Основним проблемним питанням для Єдиної державної системи цивільного захисту на теперішній час є функціонування системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.

Таблиця 1.1. Динаміка виникнення надзвичайних ситуацій та їх характеристика

№ з/п	Регіон України	Роки																	Всього НС за 17 років	Середньо-статистична	
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		кількість за рік	кількість за 5 останніх років
1	АР Крим	36	34	23	23	22	19	16	16	26	20	21	22	17	11	4	18	3	331	19,5	10,6
2	Вінницька	18	9	14	23	17	14	6	19	28	19	9	11	14	9	7	6	3	226	13,3	7,8
3	Волинська	17	13	12	17	11	14	3	4	9	7	4	9	8	4	7	1	8	148	8,7	5,6
4	Дніпропетровська	33	50	39	33	27	20	30	20	26	19	29	12	10	17	10	5	3	383	22,5	9,0
5	Донецька	53	54	35	38	52	41	30	30	41	38	47	31	31	35	29	25	20	630	37,1	28,0
6	Житомирська	12	20	18	10	11	13	11	11	9	9	14	7	9	8	6	10	3	181	10,6	7,2
7	Закарпатська	13	16	20	13	15	4	8	3	4	16	9	7	14	9	5	5	7	168	9,9	8,0
8	Запорізька	45	41	41	30	28	15	17	13	17	18	24	19	12	10	11	8	3	352	20,7	8,8
9	Івано-Франківська	12	18	20	13	14	14	8	9	7	12	12	11	9	8	4	3	3	177	10,4	5,4
10	Київська	21	23	27	25	14	11	8	11	16	13	17	15	12	9	7	13	4	246	14,5	9,0
11	Кіровоградська	30	20	24	21	14	16	12	11	13	10	10	9	7	3	3	3	2	208	12,2	3,6
12	Луганська	43	28	44	38	32	25	25	14	27	22	18	19	16	26	18	13	10	418	24,6	16,6
13	Львівська	36	44	39	37	48	36	32	16	18	22	16	16	16	11	14	20	14	435	25,6	15,0
14	Миколаївська	23	25	18	29	20	18	23	12	25	15	18	14	18	9	12	11	7	297	17,5	11,4
15	Одеська	30	47	24	42	18	19	18	17	24	11	19	14	11	14	17	13	10	348	20,5	13,0
16	Полтавська	17	25	19	15	12	8	7	13	12	5	8	6	7	3	2	3	5	167	9,8	4,0
17	Рівненська	20	24	23	30	14	22	7	11	11	8	16	8	14	5	11	4	2	230	13,5	7,2
18	Сумська	15	23	19	11	9	9	7	5	5	7	6	5	2	5	4	5	6	143	8,4	4,4
19	Тернопільська	6	5	16	24	10	14	7	6	4	7	4	12	7	3	9	8	3	145	8,5	6,0
20	Харківська	25	18	15	15	8	16	16	15	13	14	17	26	16	14	11	11	8	258	15,2	12,0
21	Херсонська	24	11	17	9	12	13	16	5	6	8	35	7	12	19	6	15	4	219	12,9	11,2
22	Хмельницька	17	18	19	25	17	11	11	8	12	10	7	6	6	11	6	6	4	194	11,4	6,6
23	Черкаська	14	8	14	15	11	10	11	9	13	19	13	8	5	4	4	9	4	171	10,1	5,2
24	Чернівецька	7	12	13	12	9	14	9	10	6	7	5	5	6	11	1	2	2	131	7,7	4,4
25	Чернігівська	11	13	15	12	14	9	10	9	10	23	16	15	12	7	7	6	4	193	11,4	7,2
26	м. Київ	14	14	16	8	15	10	9	6	4	5	7	11	4	4	4	9	7	147	8,6	5,6

№ з/п	Регіон України	Роки																	Всього НС за 17 років	Середньо-статистична	
		1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013		кількість за рік	кількість за 5 останніх років
27	м. Севастополь	28	6	5	17	15	3	6	7	3	7	8	1	4	3	1	1	1	116	6,8	2,0
28	За межами України	7	6	1	1	2	3	3	1	0	1	0	1	0	0	1	0	0	27	1,6	0,2
Всього НС*		575	578	503	463	436	351	315	286	368	363	368	312	264	254	221	212	143	6012	353,6	218,8
<i>В тому числі:</i>																					
техногенного характеру		315	273	250	261	242	208	195	156	212	207	196	165	130	130	134	120	75	3269	192,3	117,8
природного характеру		207	239	190	139	133	121	111	100	129	136	152	126	117	108	77	74	56	2215	130,3	86,4
соціального характеру		53	66	63	63	61	22	9	30	27	20	20	21	17	16	10	18	12	528	31,1	14,6
<i>В тому числі:</i>																					
Державного рівня		12	11	9	11	9	6	5	7	5	6	8	8	2	5	4	1	1	110	6,5	2,6
Регіонального рівня		42	50	38	31	37	26	20	13	21	25	33	12	29	15	3	13	11	419	24,6	14,2
Місцевого рівня		179	227	145	135	98	103	108	105	145	140	163	131	109	108	89	83	58	2126	125,1	89,4
Об'єктового рівня		342	290	311	286	292	216	182	161	197	192	164	161	124	126	125	115	73	3357	197,5	112,6
Загинуло людей		436	516	336	386	391	418	388	412	456	463	622	587	356	361	355	301	253	7037	413,9	325,2
Постраждало людей		2474	3780	2139	1919	2044	1733	2064	2330	1580	1046	1377	959	1511	753	985	861	854	28409	1671,1	992,8
Матеріальні збитки, млн. грн.		185,9	922,8	309,5	1609	686,1	372,6	551,7	951,3	307,4	436,0	840,4	4696	594,0	984,7	102,8	249,8	352,3	14152	832,5	456,7

Оповіщення та інформування про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій є одним із основних заходів захисту населення від надзвичайних ситуацій та завдань цивільного захисту і полягає у своєчасному доведенні сигналів, повідомлень та інформації до органів державної влади, органів місцевого самоврядування, суб'єктів господарювання, сил цивільного захисту та населення з використанням автоматизованої системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій.

Аналіз стану існуючої на теперішній час системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій (далі – система централізованого оповіщення), яка складається із загальнодержавної, територіальних, місцевих систем централізованого оповіщення, а також спеціальних, локальних та об'єктових систем оповіщення, свідчить про її неспроможність забезпечити виконання покладених завдань у повному обсязі, зокрема:

організаційна структура системи централізованого оповіщення, алгоритми дій суб'єктів забезпечення процесу оповіщення та підготовки, прийняття рішення на оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій та доведення його до населення потребують перегляду та уточнення;

апаратура оповіщення, що використовується в діючих системах централізованого оповіщення, вичерпала ресурс експлуатації, застаріла і знята з виробництва. Ремонтні комплекти використано повністю. Через надмірні строки експлуатації збільшується кількість технічних несправностей. З упровадженням на деяких напрямках зв'язку телекомунікаційної мережі загального користування, сучасних цифрових телекомунікаційних систем використання застарілих зразків апаратури оповіщення за аналоговим принципом стало неможливим;

оповіщення населення шляхом доведення повідомлень засобами радіомовлення та телебачення, як основних способів оповіщення, може забезпечувати лише від 30% до 50% населення в залежності від часу доби та території проживання (місто, селище, село);

побутові електронні пристрої приймання аудіовізуальної інформації не забезпечені у повному обсязі автономними джерелами енергопостачання. Всі теле-, радіоприймачі у населення мають живлення побутової мережі 220 В. За відсутності централізованого енергопостачання внаслідок надзвичайної ситуації такі приймачі стають непотрібними;

спеціальні, локальні та об'єктові системи оповіщення та автоматизовані системи раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення у разі їх виникнення, якими на теперішній час обладнуються об'єкти, що можуть створити реальну загрозу виникнення надзвичайних ситуацій, не інтегровані.

Основними причинами виникнення проблеми, які за своєю суттю і характером поділяються на дві групи – організаційні та технічні, є:

обмежене фінансування на утримання, модернізацію та забезпечення працездатності централізованих систем оповіщення;

фізична зношеність технічних засобів оповіщення та моральна застарілість технологій оброблення та передачі інформації;

нерівномірність охоплення території країни системою централізованого оповіщення, особливо сільської та гірської місцевостей;

відсутність нормативно врегульованого чіткого алгоритму дій суб'єктів забезпечення процесу оповіщення щодо підготовки і прийняття рішення на оповіщення та доведення його до населення.

Викладений аналіз стану існуючої системи централізованого оповіщення в Україні свідчить про актуальність проблеми і нагальну необхідність розвитку такої системи шляхом реформування, модернізації та створення на її базі автоматизованої системи централізованого оповіщення нового покоління, що відповідає сучасним світовим стандартам.

З метою розв'язання цієї проблеми розроблено та схвалено Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 січня 2014 року за номером 23-р Концепцією розвитку та технічної модернізації системи централізованого оповіщення про загрозу або виникнення надзвичайних ситуацій. Концепція передбачає модернізацію системи централізованого оповіщення. На теперішній час відпрацьовуються Технічні вимоги до Типового комплексу територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення. За зазначеними вимогами передбачається створення в одній із областей України дослідного варіанту територіальної автоматизованої системи централізованого оповіщення.

Наступна проблема. Здійснення заходів із запобігання виникненню надзвичайних ситуацій ґрунтуються виключно на моніторингу і прогнозуванні надзвичайних ситуацій. Проте системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій в Україні не створено. Концепція створення в Україні системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій розроблена ще три роки тому, але не реалізована до цього часу. Створення і функціонування передбачено статтею 43 Кодексу цивільного захисту України. Створення системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій не передбачає залучення додаткових коштів. Необхідно тільки вжити відповідні організаційні заходи.

Наступна проблема. У великих містах Європи, й не тільки Європи, розроблені і знаходяться у роботі прогнозно-моделюючі комплекси або комп'ютерні програми моделювання і підтримки рішень у разі виникнення найбільш імовірних надзвичайних ситуацій, які характерні для того чи іншого міста, наприклад: повінь, аварія з викидом небезпечних хімічних речовин тощо.

Проте у великих містах України, навіть у столиці, обласних центрах таких прогнозно-моделюючих програм немає.

Наступна проблема. Сучасні науково-методологічні підходи та досвід розвинених країн свідчить, що ефективна модель захисту населення і

територій від надзвичайних ситуацій має спиратися на управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру.

Управління безпекою на основі ризик-орієнтованого підходу є основою регулювання безпекою. Аналіз функціонування Єдиної державної системи цивільного захисту свідчить, що сучасні принципи регулювання безпекою впроваджуються повільними темпами.

З метою запровадження сучасної системи управління безпекою на основі ризик-орієнтованого підходу необхідно, перш за все, питання управління безпекою, на основі ризик-орієнтованого підходу, зарахувати до складових державної політики у сфері цивільного захисту шляхом невідкладного внесення змін та доповнень до Кодексу цивільного захисту України та інших відповідних законодавчих актів.

Питання розроблення та впровадження системи управління безпекою на основі ризик-орієнтованого підходу має бути одним із пріоритетних завдань діяльності Єдиної державної системи цивільного захисту на 2014-2015 роки.

Не вирішується у повному обсязі територіальними і функціональними підсистемами питання створення та накопичення оперативних, відомчих, регіональних та місцевих матеріальних резервів для запобігання, ліквідації надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру та їх наслідків, що передбачено Кодексом цивільного захисту України та постановою Кабінету Міністрів України від 29 березня 2001 року № 308.

Наступна проблема, навіть не проблема, а суттєвій недолік, що негативно впливає на функціонування Єдиної державної системи цивільного захисту.

Ряд керівників органів управління Єдиної державної системи цивільного захисту мають недостатній рівень підготовки у сфері цивільного захисту, не знають основних положень Кодексу цивільного захисту. Виходячи з цього, їх практичні дії з організації реагування на надзвичайні ситуації, з розв'язання інших питань цивільного захисту здійснюється з помилками і неефективно.

Детальний аналіз зазначених аспектів наведено у другому та шостому розділах Національної доповіді.

Діяльність Єдиної державної системи цивільного захисту щорічно здійснюється в рамках Плану основних заходів цивільного захисту функціональних і територіальних підсистем та їх ланок.

Розвиток Єдиної державної системи цивільного захисту полягає у **розв'язанні вищенаведених проблем**, а також в удосконаленні системи управління, що визначено в Положенні про Єдину державну систему цивільного захисту, зокрема:

1) у створенні в складі апаратів центральних органів виконавчої влади структурних підрозділів з питань цивільного захисту. Такі структурні підрозділи повинні бути організовані в 15 центральних органах виконавчої влади, що створюють функціональні підсистеми. На теперішній час такі

структурні підрозділи з питань цивільного захисту у переважній більшості центральних органів виконавчої влади відсутні;

2) у створенні в складі відповідного органу виконавчої влади Автономної Республіки Крим структурного підрозділу з питань цивільного захисту;

3) у створенні у складі обласних, Київської та Севастопольської міських державних адміністрацій структурних підрозділів з питань цивільного захисту;

4) у створенні в складі районних державних адміністрацій та виконавчих органів міських рад структурних підрозділів з питань цивільного захисту;

5) у створенні для проведення моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій з метою запобігання їм, системи моніторингу і прогнозування надзвичайних ситуацій, як складової частини Єдиної державної системи цивільного захисту.

Питання реалізації викладених проблем та інших повинно бути включено до Плану основних заходів цивільного захисту України та Планів основних заходів цивільного захисту функціональних і територіальних підсистем та їх ланок на 2015 рік.